Първи стъпки в програмирането

Работа с конзола, аритметични операции с числа

- СофтУни
- Преподавател

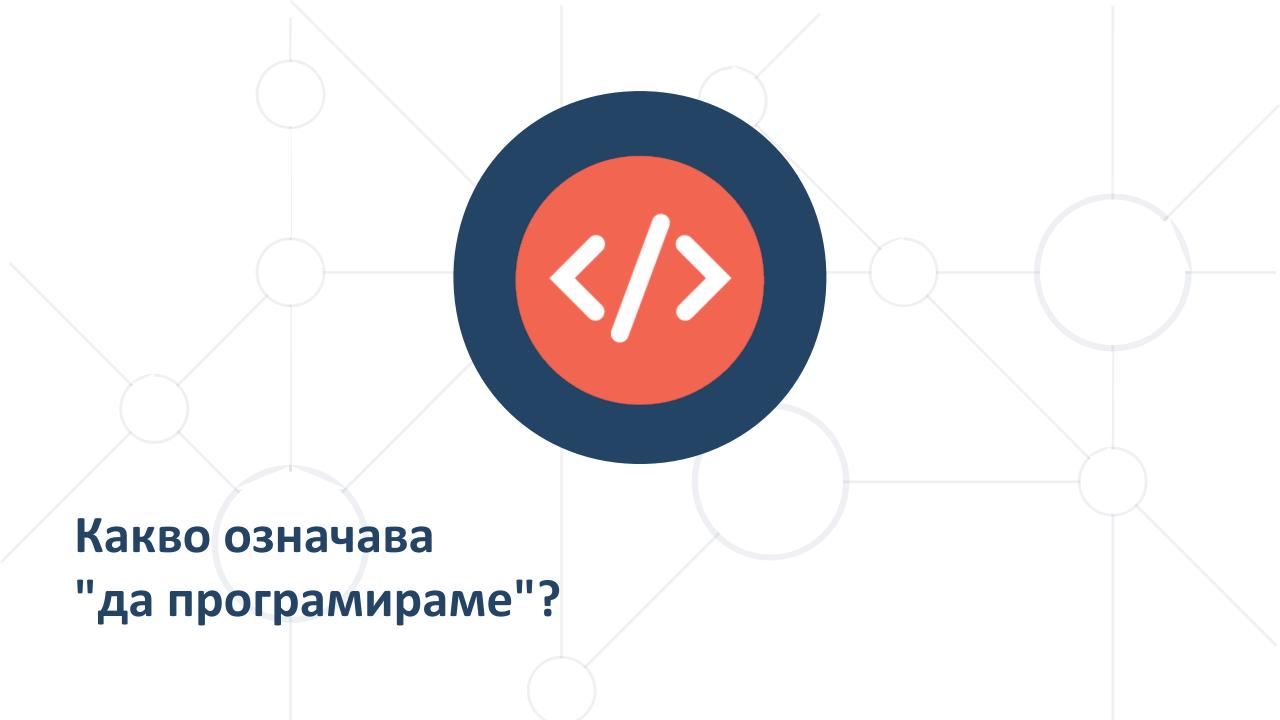

- Софтуерен университет
- https://softuni.bg

- Какво означава да програмираме?
- Първа програма със C# и Visual Studio
- Да направим конзолна програма
- Променливи и типове данни
- Четене на потребителски вход
- Прости операции работа с текст и числа
- Печатане на екрана

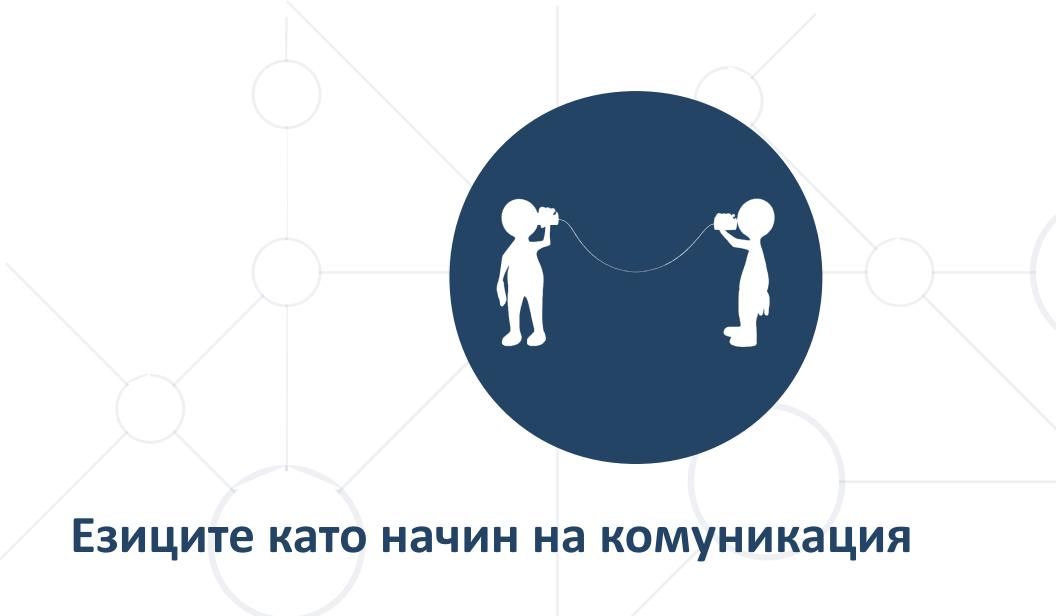

Какво означава "програмиране"?

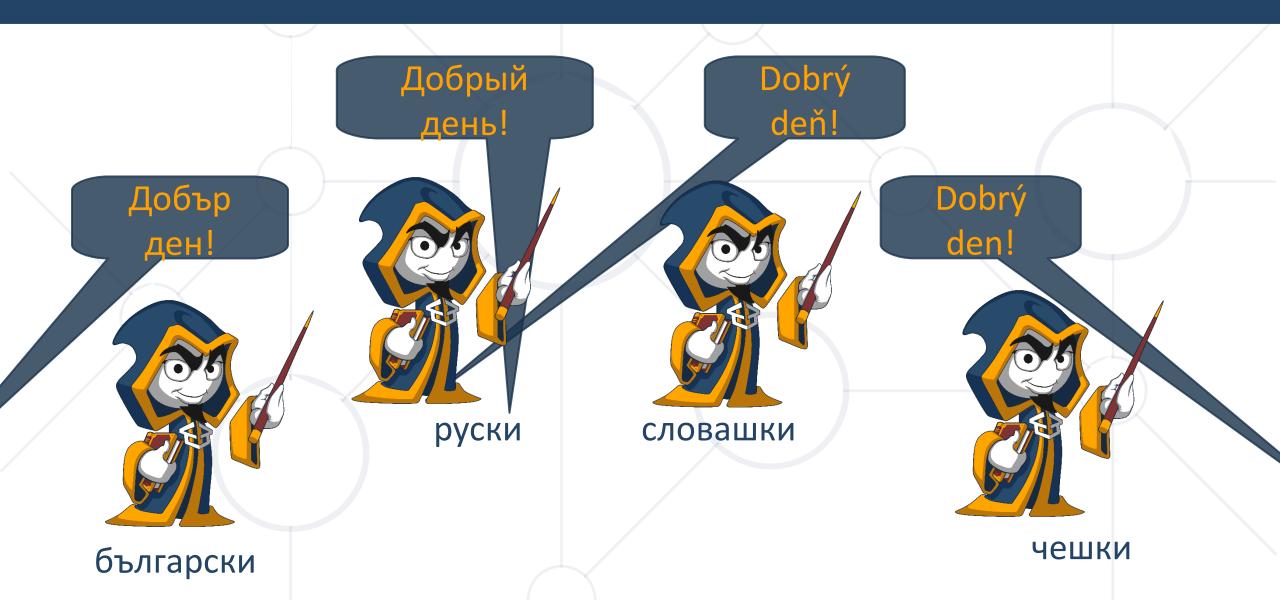

- Да даваме команди на компютъра да "комуникираме"
- Командите се подреждат една след друга
- В поредица, те образуват "компютърна програма"

Console.WriteLine("Hello");

print("Hello")

System.out.println("Hello");

console.log("Hello");

Езици за програмиране

 Програмите се пишат на език за програмиране

Например C#, Java, JavaScript, Python, PHP, C, C++, ...

• Използва се **среда за програмиране** (например Visual Studio)

Компютърни програми

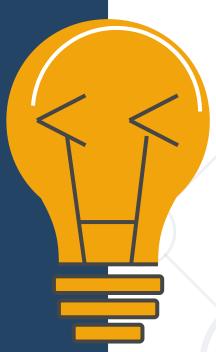
• Съдържа пресмятания, проверки, повторения, ...

Програмите се пишат в текстов формат

Текстът на програмата се нарича сорс код

• Сорс кодът се компилира до изпълним файл

 Например Program.cs се компилира до Program.exe

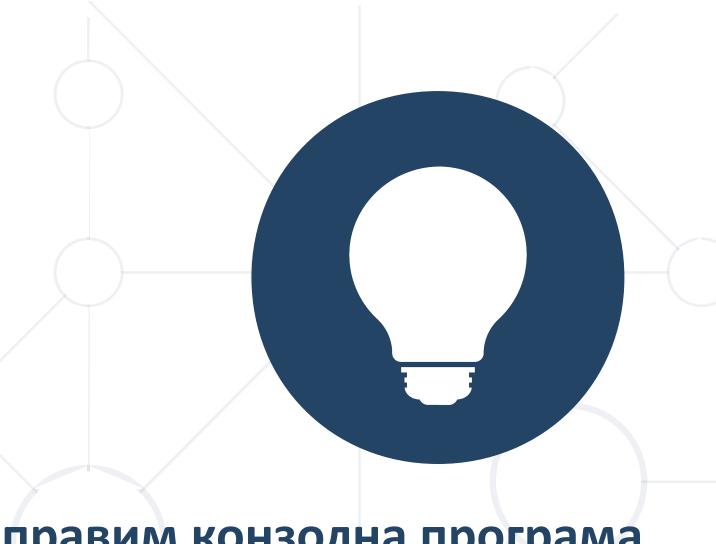

Интересно за С#

- В **топ 5** на най-популярните езици за програмиране.
- Около 31% от всички програмисти го използват редовно.
  - Третата по големина общност в **StackOverflow** с повече от **1.1 милиона** теми.
- Глобално, **всеки месец** се предлагат повече от **17 000** С# позиции.

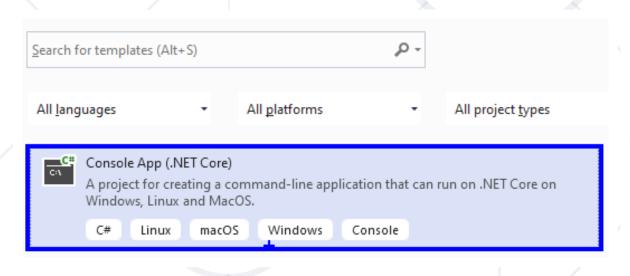
Да направим конзолна програма Демонстрация на живо

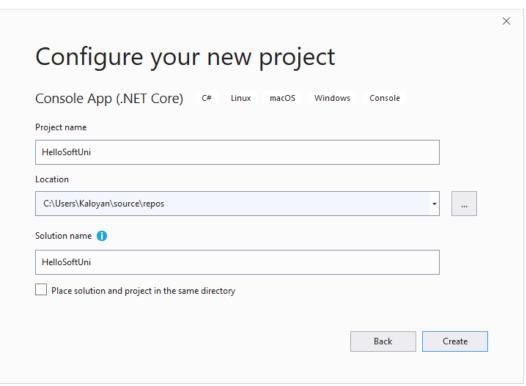

- За да програмирате, ви трябва среда за разработка
  - Integrated Development Environment (IDE)
  - 3a C# → Visual Studio; sa Java → IntelliJ; sa Python → PyCharm
- Инсталирайте си Microsoft Visual Studio Community 2019
   https://visualstudio.com/products/visual-studio-community-vs
- Приложението е мултиплатформено (Linux, Mac OS, Windows)

- Стартирайте Visual Studio
- Нов конзолен проект [Create a new project] → [Console App (.NET Core)]

- Сорс кодът на програма се пише в секцията Main(string[] args)
  - Между отварящата и затварящата скоба { }
- Натиснете [Enter] след отварящата скоба {
- Кодът на програмата се пише отместен навътре

• Напишете следния код:

Console.WriteLine("Hello SoftUni");

```
namespace HelloSoftUni
    0 references
    class Program
        0 references
        static void Main(string[] args)
            Console.WriteLine("Hello SoftUni!");
```


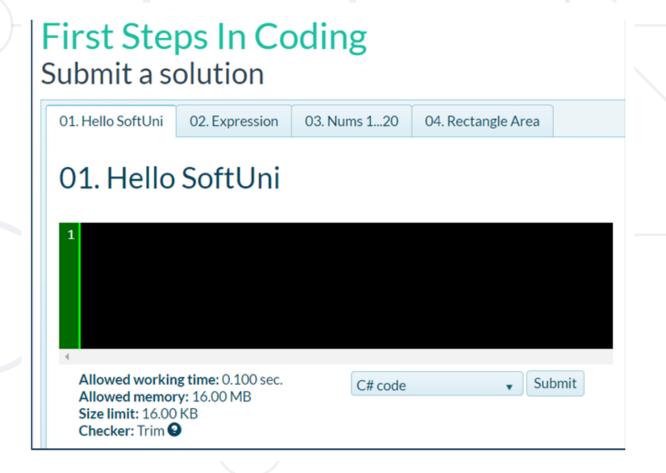
- За стартиране на програмата натиснете [Ctrl + F5]
- Ако няма грешки, програмата ще се изпълни
- Резултатът ще се изпише на конзолата

Microsoft Visual Studio Debug Console

Hello SoftUni!

• Тествайте кода си в онлайн judge системата: https://judge.softuni.bg/Contests/2339

Типични грешки в С# програмите

· Писане извън тялото на Main() метода:

```
Console.WriteLine("Hello SoftUni!");
```

• Бъркане на малки и главни букви:

```
Console.writeLine("Hello SoftUni!");
```

```
console.WriteLine("Hello SoftUni!");
```


Типични грешки в С# програмите (2)

- Липса на ; в края на всяка команда

```
Console.WriteLine("Hello SoftUni!") ~
```

· Липсваща кавичка " или липсваща скоба (или)

```
Console.WriteLine("Hello SoftUni!);
```

Console.WriteLine("Hello SoftUni!";

Конзолни програми със С#

Решаване на задачи в клас (лаб)

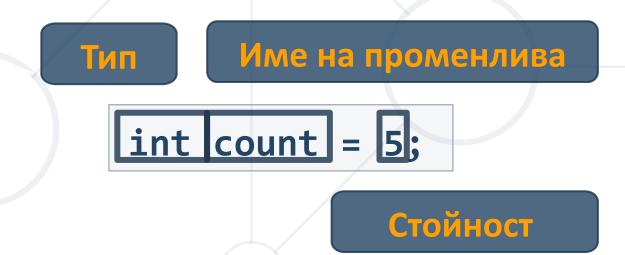
- Напишете програма, която принтира числата от 1 до 10, всяко на нов ред
- Решение:

```
Console.WriteLine(1);
Console.WriteLine(2);
Console.WriteLine(3);
...
Console.WriteLine(10);
```


- Компютрите са машини, които обработват данни
  - Данните се записват в компютърната памет в променливи
  - Променливите имат име, тип и стойност
- **Дефиниране** на променлива и **присвояване** на стойност:

Типове данни

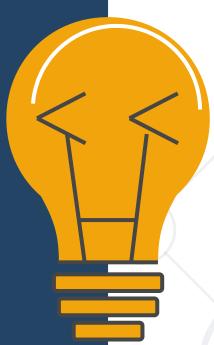
 Число, буква, текст (низ), дата, цвят, картинка, списък, ...

• Типове данни - примери:

• int - цяло число: 1, 2, 3, 4, 5, ...

double - дробно число: 0.5, 3.14, -1.5, ...

• string - текст (низ): "Здрасти", "Ні", "Вапапа", ...

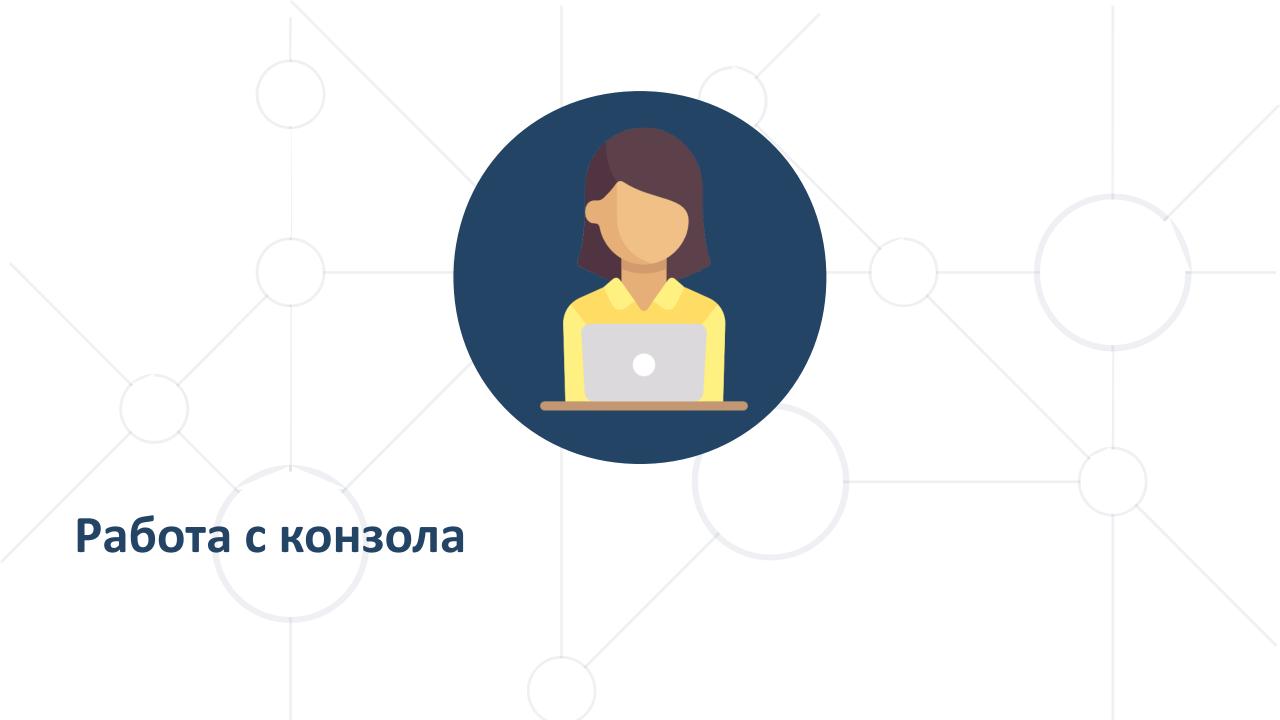

Типове данни (2)

Тип	Ключова дума	Допустими стойности
цяло число	int	-2,147,483,648 до 2,147,483,647
число с десетична запетая	double	-1.7 x 10308 до +1.7 x 10308
текст(низ)	string	

Прочитане на текст

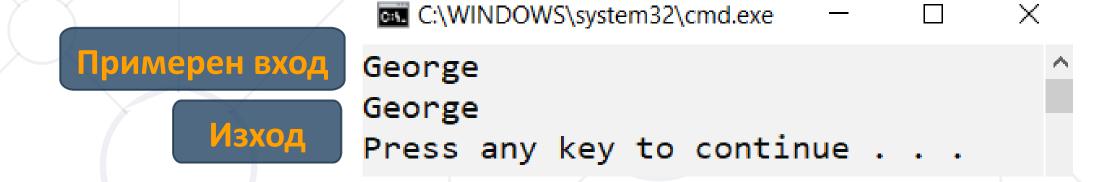
- Всичко, което **получаваме** от конзолата, идва под формата на **текст**
  - Всичко, което печатаме на конзолата, се преобразува в текст
- Команда за четене от конзолата:

string name = Console.ReadLine();

Връща ни текстът, въведен от потребителя

- Програма, която чете име от конзолата и го принтира:
  - string name = Console.ReadLine();
  - Console.WriteLine(name);

Четене на числа

• Четене на цяло число:

```
string input = Console.ReadLine();
int num = int.Parse(input);
```

• Пример: пресмятане на лице на квадрат със страна **a**:

```
int a = int.Parse(Console.ReadLine());
int area = a * a;
Console.WriteLine(area);
Прочитане на цяло
число на един ред
```

Четене на дробно число

• Четене на дробно число от конзолата:

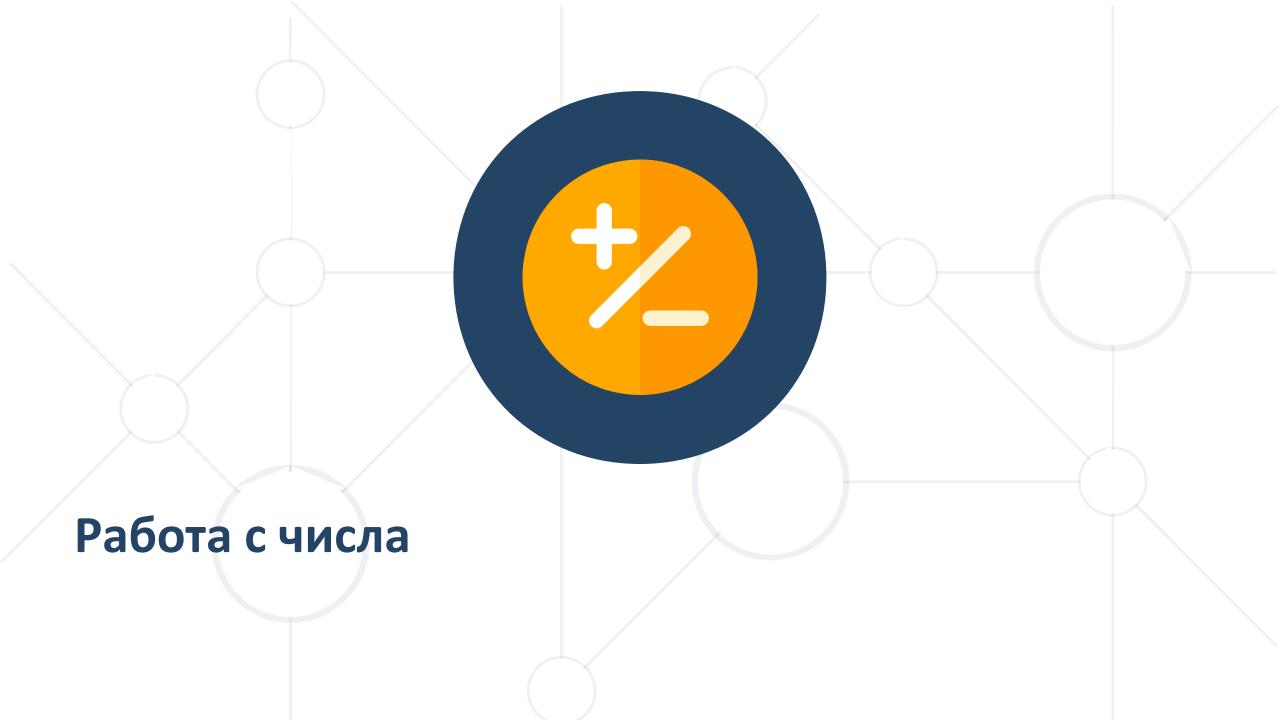
```
string input = Console.ReadLine();
double num = double.Parse(input);
```

• Пример: конвертиране от инчове в сантиметри


```
double inches = double.Parse(Console.ReadLine());
double centimeters = inches * 2.54;
Console.WriteLine(centimeters);
```

Прочитане на дробно число на един ред

Аритметични операции: + и -

• Събиране на числа (**оператор** +):

```
int a = 5;
int b = 7;
int sum = a + b; // 12
```


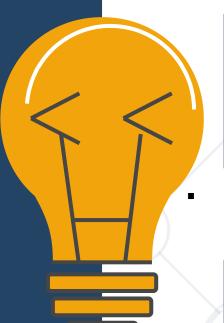
Изваждане на числа (оператор -):

```
int a = int.Parse(Console.ReadLine());
int b = int.Parse(Console.ReadLine());
int result = a - b;
Console.WriteLine(result);
```

Аритметични операции: * и /

• Умножение на числа (**оператор** *):


```
int a = 5;
int b = 7;
int product = a * b; // 35
```

Деление на числа (оператор /):

```
int a = 25;
int b = a / 4; // 6 - дробната част се отрязва
double c = a / 4.0; // 6.25 - дробно делене
int error = a / 0; // Грешка: деление на 0
```


• При деление на цели числа резултатът е цяло число:

```
int a = 25;
Console.WriteLine(a / 4); // Целочислен резултат: 6
Console.WriteLine(a / 0); // Грешка: деление на 0
```

При деление на дробни числа резултатът е дробно число:

```
double a = 15;
Console.WriteLine(a / 2.0); // Дробен резултат: 7.5
Console.WriteLine(a / 0.0); // Резултат: Infinity
Console.WriteLine(0.0 / 0.0); // Резултат: NaN
```


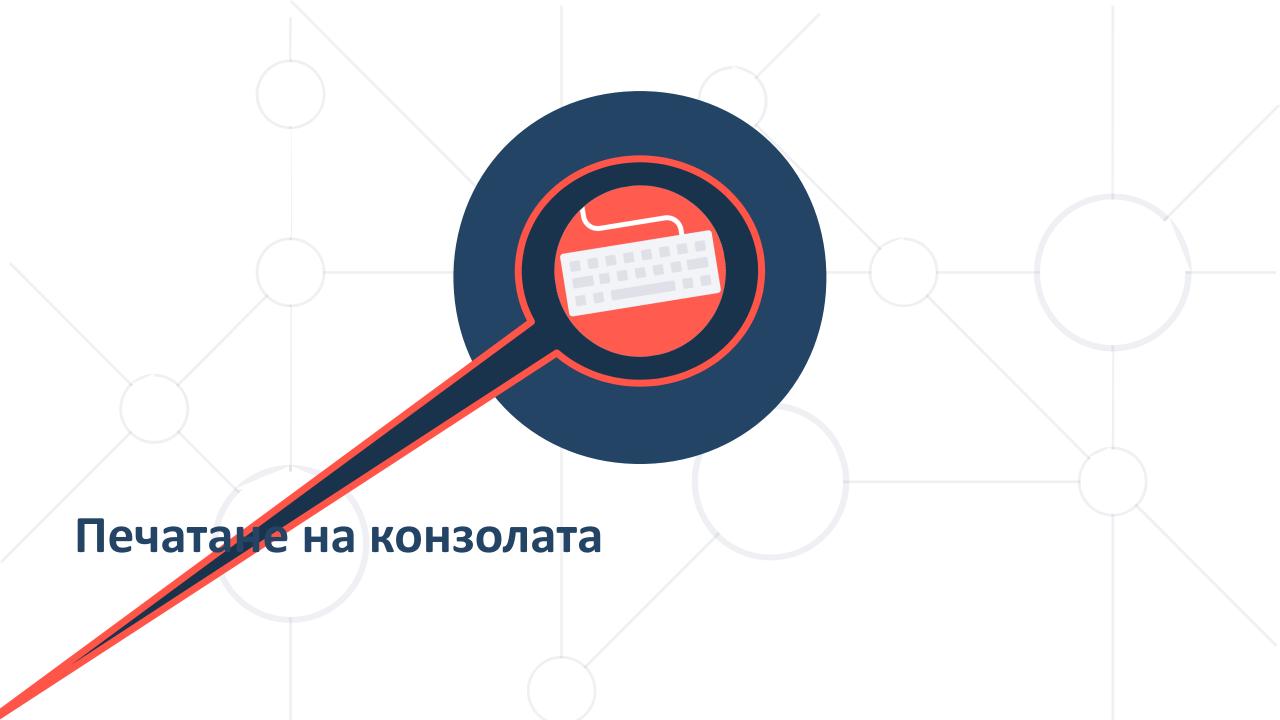
• Модул/остатък от целочислено деление на числа

(оператор %):

```
int a = 7;
int b = 2;
int product = a % b; // 1
7 ÷ 2 = 3
```

```
Остатьк
7 ÷ 2 = 3 1
```

```
int odd = 3 % 2;  // 1 - числото 3 е нечетно int even = 4 % 2;  // 0 - числото 4 е четно int error = 3 % 0;  // Грешка: деление на 0
```


• Съединяване на текст и число (**оператор** +):

```
string firstName = "Maria";
string lastName = "Ivanova";
int age = 19;
string str = firstName + " " + lastName + " @ " + age;
Console.WriteLine(str); // Maria Ivanova @ 19
```

```
double a = 1.5;
double b = 2.5;
string sum = "The sum is: " + a + b;
Console.WriteLine(sum); // The sum is 1.52.5
```


 Можем да форматираме изхода чрез интерполация, която се означава със символа '\$':

```
string firstName = Console.ReadLine();
string lastName = Console.ReadLine();
int age = int.Parse(Console.ReadLine());
string town = Console.ReadLine();
Console.WriteLine($"You are {firstName} {lastName},
a {age}-years old person from {town}.");
```


- · Да се **напише програма**, която:
  - Чете от конзолата име на човек, въведено от потребителя
  - Отпечатва "Hello, <name>!", където <name> е въведеното
    преди това име
- Примерен вход и изход:

Petar | Hello, Petar!

Viktor | Hello, Viktor!

- string name = Console.ReadLine();
- Console.Write("Hello, ");
- Console.Write(name);
- Console.WriteLine("!");
- string name = Console.ReadLine();
- Console.WriteLine("Hello, " + name + "!");

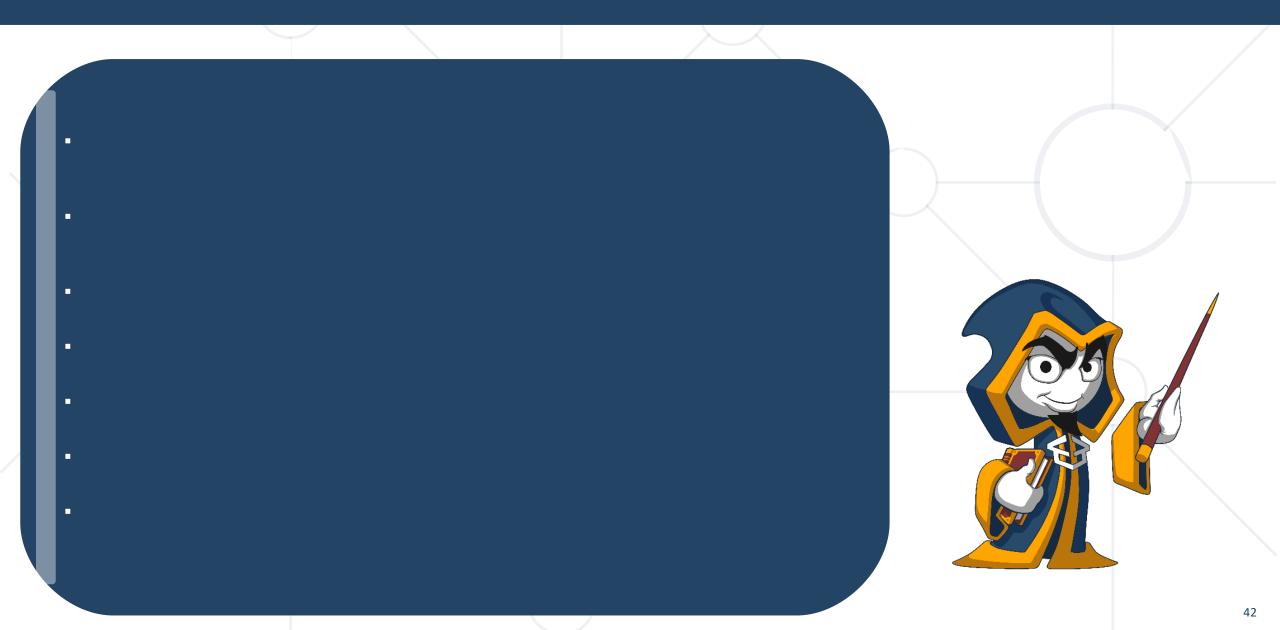
Курсорът остава на същия ред

Долепяне

string name = Console.ReadLine();
Console.WriteLine(\$"Hello, {name}!");

Интерполация

Въпроси?

SoftUni Svetlina

SoftUni Creative

SoftUni Digital

SoftUni Foundation

- Този курс (презентации, примери, демонстрационен код, упражнения, домашни, видео и други активи) представлява защитено авторско съдържание
- Нерегламентирано копиране, разпространение или използване е незаконно
- © СофтУни https://softuni.org
- © Софтуерен университет https://softuni.bg

(СОФТУНИ)

- Софтуерен университет качествено образование, професия и работа за софтуерни инженери
  - softuni.bg
- Фондация "Софтуерен университет"
  - softuni.foundation
- Софтуерен университет @ Facebook
  - facebook.com/SoftwareUniversity
- Дискусионни форуми на СофтУни
  - forum.softuni.bg

